

Το σώμα στην Αποστολική Παράδοση (Νικόλαος Γιόφτσιος, Θεολόγος)

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Από τους Αποστόλους, αυτός που ασχολείται πολύ με το σώμα είναι ο Παύλος ο οποίος κήρυξε ότι ο Θεός δεν κατηγορεί το καθεαυτό σώμα του ανθρώπου αλλά την κακή και αμαρτωλή του προαίρεση. Το πρόβλημα για την αποστολική παράδοση δεν είναι η ίδια η σάρκα αλλά το σαρκικό φρόνημα. Σύμφωνα με το Απόστολο για τις αμαρτίες του ανθρώπου δεν ευθύνεται το σώμα αλλά οι επιθυμίες της ψυχής. Η διαφθορά του σώματος οφείλεται στις αμαρτωλές διαθέσεις της ψυχής και συγκεκριμένα, το σώμα δεν έχει την ευθύνη για την αμαρτία καθώς οι αμαρτωλές πράξεις συλλαμβάνονται από τη ψυχή και εφαρμόζονται από το σώμα (Κιλίφης, 1999).

Ο Απόστολος Παύλος αναφέρθηκε στη σάρκα εννοώντας τη φυσική υπόσταση του ανθρώπου. Ο όρος αυτός χρησιμοποιήθηκε για να τονιστεί ότι κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να φτάσει το ανώτερο πνευματικό επίπεδο και για το λόγο αυτό όλοι οι

θνητοί πρέπει να είναι ταπεινοί μπροστά στο μεγαλείο του Θεού. Ο ερχομός του Κυρίου άλλαξε το ανθρώπινο ενδιαφέρον για τις σωματικές χάρες και έκτοτε οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν και δεν αντιλαμβάνονται κανένα ως προς τα εξωτερικά γνωρίσματα του σώματος «από του νυν ουδένα οίδαμεν κατά σάρκα» (Β' Κορινθ. 5,16) .

Μετά την ενσάρκωση και την Ανάσταση του Υιού του Θεού, το μόνο που έχει σημασία για τον άνθρωπο είναι το πνεύμα. Γι αυτό ο Παύλος αποτρέπει τους πιστούς από το να μεριμνούν για την ομορφιά ή το ανάστημά τους. Το μόνο που έχει σημασία για το Θεό είναι ο εσωτερικός κόσμος του πιστού . Το ίδιο ισχύει και το Χριστό, ο οποίος παρόλο που ενσαρκώθηκε, έμφαση δίνεται στο ότι αναστήθηκε το πνεύμα του (Τρεμπέλας, 1978)

Επίσης είναι γνωστή η παύλεια αντίθεση της σάρκας και του πνεύματος. Στις περισσότερες επιστολές του Αποστόλου Παύλου άπαντα κάτω από μια ή άλλη μορφή αυτή η διάκριση. Στο όγδοο κεφάλαιο της προς Ρωμαίους επιστολής ο Απόστολος Παύλος αναπτύσσει ακόμα εκτενέστερα το θέμα, ακολουθώντας πάντοτε την ίδια αντιθετική διατύπωση. Υπάρχουν από την μια πλευρά «οι κατά σάρκα» ή «οι εν σαρκί όντες» (Ρωμ. 8,5,8), των οποίων ο τρόπος της έμβιας ζωής εκφράζεται από το «κατά σάρκα ζην» (Ρωμ 8,12) και οι οποίοι «κατά σάρκα περιπατούν» (Ρωμ. 8,4). Από την άλλη πλευρά υπάρχουν «οι κατά πνεύμα» ή «εν

πνεύματι όντες» (Ρωμ. 8,5,8), των οποίων ο τρόπος ζωής εκφράζεται από το «πνεύματι ζην» (Ρωμ. 8,12) και οι οποίοι είναι «μη κατά σάρκα περιπατούσιν αλλά κατά πνεύμα» (Ρωμ. 8,4). Ειδικότερα, ο Απόστολος Παύλος στις επιστολές αναφέρεται στη διάκριση του πνευματικού, ψυχικού και σαρκικού ανθρώπου. Πνευματικός άνθρωπος είναι εκείνος που έχει κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό, ψυχικός είναι εκείνος που στηρίζεται απλώς στις ψυχικές του δυνάμεις και σαρκικός είναι εκείνος που δεν έχει το Άγιο Πνεύμα. Πολλές φορές ο ψυχικός άνθρωπος ταυτίζεται με τον σαρκικό .

Όπως συμβαίνει και με τους ψυχικούς το ίδιο και εκείνοι που έχουν το φρόνημα της σαρκός δεν μπορούν να υποτάσσονται στο νόμο του Θεού, ακριβώς διότι «το φρόνημα της σαρκός έχθρα εις Θεόν» (Ρωμ. 8,7). Κατά συνέπεια, «οι εν σαρκί όντες Θεώ αρέσαι ου δύνανται» (Ρωμ. 8,8). Οι «κατά πνεύμα όντες» μπορούν να φρονούν «τα του Πνεύματος» επειδή έχουν μέσα τους το Άγιο Πνεύμα: «είπερ Πνεύμα Θεού οικεί εν υμίν» (Ρωμ. 8,9). Η ριζική διαφορά ανάμεσα στις δύο κατηγορίες ανθρώπων προκύπτει από την αναφορά τους στον Θεό.

Οι μεν σαρκικοί δεν μπορούν να συνάπτουν σχέσεις με τον Θεό, απλούστατα διότι δεν μπορούν να καταλάβουν με τίποτα τις βουλές Του. Επιπλέον, η στάση τους απέναντι στο Θεό είναι εχθρική, εφόσον βλέπουν τον νόμο του Θεού να είναι αντίθετος προς τον εσωτερικό τους νόμο. Οι δε πνευματικοί όχι μόνο είναι σε θέση να καταλάβουν τα πράγματα του Θεού, αλλά προχωρούν σε μια υϊκή, πολύ στενή σχέση με το Θεό. Εκείνο που συντελεί το θετικό αυτό έργο είναι το Άγιο Πνεύμα, «το Πνεύμα του Θεού», «το Πνεύμα του Χριστού» (Ρωμ. 8,9). Τελικά η διαφορά ανάμεσά τους προκύπτει με βάση το Πνεύμα είναι ότι οι μεν πρώτοι δεν

κατέχουν το Πνεύμα, οι δε τελευταίοι έχουν το Πνεύμα.

Ο Παύλος παροτρύνει τους πιστούς να προφυλάξουν το σώμα τους από την πολύμορφη και ευπερίστατη αμαρτία. Πιο συγκεκριμένα, ο Απόστολος λέει στους ανθρώπους «Το δε σώμα ου τη πορνεία, αλλά τω Κυρίω» (Α' Κορινθ. στ' 13) και «Φεύγετε την πορνείαν. Παν αμάρτημα ο εάν ποιήσει άνθρωπος εκτός του σώματος εστιν. Ο δε πορνεύων εις το ίδιον σώμα αμαρτάνει» (Α Κορινθ. στ' 18). Η ποικιλόμορφη πορνεία καταστρέφει όλο τον άνθρωπο και ιδιαίτερα το σώμα του. Ο λόγος του Θεού για τις σαρκικές πράξεις είναι σαφής και αναφέρει ότι όσοι διαφθείρουν και κακομεταχειρίζονται αμετανόητα τη σάρκα δεν θα εισέλθουν ποτέ στη βασιλεία του Θεού, «Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν» (Α Κορινθ. στ' 10).

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)